

Pärnu Põllumeeste Seltsi
tegewuse ülewaade ja aruanne

1925 a.

Lehm Tuule EK 322 järeltulijatega: Kaunik EK 480 ja Kanni EK 2208
Pärnu näitusel. Omanik Joh. Hansen, Are-Päriweres. Rühm sai I auhinna.

Pärnus, paastukuul 1926.

6 241 14716

A

126496

Pärnu Põllumõeste Seltsi
tegevuse ülevaade ja aruanne

1925 a.

A. Jansen'i trükk, Pärnus

2

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

126496

ARHIIVKOGU

126496

* * *

Seltsi liigete poolt on soovi avaldatud, et seltsi aasta-aruanne trükitult saaks neile kätte saadetud. Selle sooviaivaldu- sega arvestades ongi käesolev lühike tegevuse ülevaade ja aru- anne kokku säetud ja liigetele kättesaadavaks tehtud. Ühtlasi tahab juhatus seltsi tegevuse tutvustamisega laiemat huvi seltsi töö vastu äratada ja arwab, et need kuld, mida aruande trük- kimine nõuab, edaspidi laieneva tööga ja liikmetepere suurene- misega mitmewõrra tasutud saavad. Ka edaspidi tuleksid seltsi aasta-aruanded trükkida lasta: see tõstaks muuseas ka seltsi arhiivi väärtust ja hõlbustaks selle tarvitamist.

1. Seltsi liikmed.

Seltsil oli 168 liiget, nendest 11, kes eluaegse liikmemaksu ära maksnud. Liigete koosseis elukutsete järele oli järgmine: 1) tegelikke põllumehi 118, 2) agronoomilise haridusega põllum. tegelasi 11, 3) maa haritlasi 3, 4) linna haritlasi 17, 5) muu elukutsega 19.

Elukoha järele oli liikmeid: Saugast 84, Audrust 2, Taalilt 3, Reiuist 4, Urest 9, Pärnu linnast 50 ning mujalt 16. Liigetest olid 122 meesterahvast ja 46 naisterahvast.

2. Seltsi peakoosolekud.

Peakoosolekuid on aasta jooksul peetud 2, kus kõnedega esinesid: Agr. J. Land — „Põllu väetamisest“ ja hra J. Hansen — „Pekoniisigade kasvatamisest ja pekoniisipordi tähtsusest.“ Peale selle kinnitati aruandeid, eelarveid, otsustati jooksivaid asju ja toimetati valimisi.

3. Seltsi juhatus.

Peakoosoleku poolt waliti 1 märtsil 1925 a. juhatusel liige- teks Job. Laas — Pärnu Majanduse Ühisuse esimees, Jaan Tomson — Saugast, Jaagu talu peremees, Jaan Lipmann — Saugast, Piika talust, agr. J. Land — Pärnu Maafonnawaiitsuse liige ja Reinhold Saapas — Majanduse Ühisuse pearaamatupidaja.

1 aprillil jaotas jubatus ametid omavahel järgmiselt: Esimees — J. Lasn, abiesimees — J. Land, kassahoidja — J. Lipmann, kassahoidja abi — J. Tomson ja kirjatoimetaja — R. Saapas. Peale J. Lasn'i wäljaastumist seltsi jubatusest kutsuti jubatuse liikmeks tagawara kandidaat Hans Sumeste, kus juures jubatuse esimeheks waliti J. Land ja abiesimeheks J. Tomson, kuna teised jubatuse liikmed jäid endistele ametitele.

Jubatus on aasta jooksul 12 koosolekut pidanud. Peale selle on mitmed jubatuse liigete omavahelised nõupidamised olnud, millede otsused protokollkeerimata.

4. Wõistlused.

Töösuse arendamise peale on Põllumeeste Selts juba eelmistel aastatel suurt rõhku pannud, eriti aga nüüd, aruande aastal. Eelmistel aastatel peetud lehmälüpsmise- ja juurwiljaharvendamise-wõistlusi jätkati. Uudisena tulid juure juurwiljakasvatamise-wõistlused.

Lüpsiwõistlusi korraldati:

1) 22 aprillil, Aie wallas, Pariselja talus, kus wõistlusest osa wõtsid 9 lüpsjat. Põllumeeste seltsi poolt jagati wälja autasuks 3.400 marka.

2) 3 juulil, Sauga wallas, Räägu koolitalus — osawõitjaid 9, seltsi poolt autasuna antud 3.400 mrf.

3) 8 juulil, Tori wallas, Puiasaare talus, osawõitjaid 8, autasuna antud 4000 marka.

Juurwiljaharvendamise-wõistlusi korraldati:

1) 2 juulil, Uulu asunduses, osawõitjaid 8. Põllumeeste Seltsi poolt jagati wälja autasuks 2.800 mrf.

2) 3 juulil, Sauga Räägu algkooli talus. Osawõitjaid 13, autasuks 5.400 marka.

3) 8 juulil, Tori wallas, Wiira algkooli talus. Osawõitjaid 16, autasuks — 1350 marka Põllumeeste Seltsi poolt ja 3.000 mrf. Tori-Jõesuu Ühispiimatalituse poolt.

Nii lehmälüpsi, kui ka juurwiljaharvendamise-wõistluste tagajärgedega võib rahul olla. Töösus neil aladel on järjekindlalt tõusmas ja ka huwi töösuse omandamise vastu ei puudu. Peale Põllumeeste Seltsi korraldati töõdewõistlusi weel Pärnu Maakonnawalitsuse ja kohapealsete asutuste summadega.

Juurwiljakasvatamise-wõistlusi korraldati erimääruste järele, mis instr. J. Laasi kokkuseatud ja seltsi peakoosoleku poolt finititud. Wõistluste eesmärk oli: õhutada põllumehe loomatoidu juurikate pindala suurendamisele ja tutvustada juurwilja kaswa-

tamise viisidega ning tasuvusega. Võistluste kestvus — juurviljamaa harimise algusest kuni juurikate ülesvõtmiseni. Võistlustest võidid kõik osa võtta, kellel iga aastase ja vanema karilooma peale vähemalt 2 aari (44 ruutsülda) juurvilja maas. Võistluste hindamine sündis kohapealsete ülewaatuste järele, kus juures aluseks võeti järgmised asjaolud, millede hindamisel järgnevat punktide süsteemi kasutati:

	Punktide ülimäär
1) Maaala võrreldes loomade arvuga	15
2) Sõgisene künd.	10
3) Maa harimine ja väefamine	15
4) Külvi ühtlus	10
5) Harvendamine	15
6) Puhastamine	15
7) Võikuse suurus.	20

Kokku 100 punkti.

Võistlustest osavõtjatena registreerisid end 16 põllumeest, kelledest aga 2 pärastpoole loobusid. Võistluste tagajärjed olid ja aubindu said: J. Künnapas, Taali w., II aub. (86 punkti) — 2000 mk., M. Wiitman, Sauga w., II aub. (82 p.) — 1900 mk., Joh. Alberg, Taali w., II aub. (77 p.) — 1900 mk.; Mihkel Nael, Sauga w., II aub. (80 p.) 1900 mk.; H. Kodaras, Räämal, II aub. (80 p.) 1900 mk.; Hendr. Petermann, Sauga w., II aub. (83 p.) 1900 mk.; Kr. Nikolai, Sauga w., II aub. (78 p.) 1900 mk.; Hendr. Prints, Sauga w., II aub. (78 p.) 1900 mk.; Jaan Jaanson, Sauga w., II aub. (80 p.) 1900 m.; M. Rebane, Uulu w., II aub. (84 p.) 1900 m.; Jaan Saartson, Sauga w., III aub. (74 p.) 1200 mk.; Aleff. Nael, Sauga w. III aub. (70 p.) 1200 m.; Jaan Niitson, Sauga w., III aub. (61 p.) 1200 mk.; Jüri Lelow, Räämal, III aub. (72 p.) 1200 m. Kokku 10 — II ja 4 — III aubinda ja rahas 23.900 mfk.

Võistlustaludes oli keskmiselt: põldu 49 wakamaad, üheaastaseid ja vanemaid kariloomi 9, juurvilja iga looma kohta 110 ruutsülda (kõige vähem 45 ja kõige rohkem 174 ruutsülda).

Celwiljaks oli juurviljale kõige sagedamini kartul, kaer, wiki- ja erne-kaer, vähem ristikhein ja rukis.

Wäetust on keskmiselt antud wakamaale: laudasõnnikut 800 puuda, superfosfaati 5 pd., kaalifosola 5 pd. ja tsibiilsalpeetrit 1 pd.

Juurviljadest kasvatati: peeta 26%, naerid 42%, kaalikaid 13% ja porgandisi 19%.

Juurikate külvi- ja istutamise-aeg: mai-kuu algusest juuni-kuu keskpaigani.

Puhastamise ja hartwendamise töid tehti käsitsi 1—2 korda, köblaga 1 kord, hartkadraga ehk siiliga 2—3 korda.

Saat wafamaalt oli 600—1200 pd.

Suurwilja kasvatamise puudustena paistis silma: 1) wõitlus umbrohtude wastu oli puudulik, käsitsi puhastamise asemel tuleks rohkem köblat ja hartkadra asemel plan. juniori ehk siili tarvitada. Eelwiljana tuleks walida segawili (kaer liblikõislastega), rukis ehk segabein; 2) maa kuitwatus oli puudulik. Liig kõrge põhja ja mõnikord isegi pinnawesi ei lastnud juurikaid tarwiliselt areneda. 3) Wäetamine oli mitmel pool liig kofkühoidlik ehk ühekülgne.

Puuduste peale waatamata wõib aga lõikust ja juurikate pindala, wõrreldes loomade arwuga, lüüdnud aasta kohta täiesti rahuldawaks lugeda.

Wõisfluste tegelikkudeks läbitwijateks olid maakonnas töötawad instrktorid.

5. Wäetiskatsed.

Kunstfõnnikute tarvitamine on põllumeeste keskel juuremat hoogu wõtnud, kuid nende tasuwus mitmesuguste wiljade ja maaliikide juures on küllalt weel tume ja nõuab selgitamist. On liig kallid lõbu kui neid walesti tarvitatakse, aga küllalt odawad saagi tõstjad, kui nendega teadlikult ümberkäiakse. Nende keerdküsimuste selgitamiseks on iga aasta üle maa korraldatud wäetiskatseid riigi, omawalitjuse, põllumeeste seltside jne. poolt.

Bärnu Põllumeeste Selts korraldas aruande aastal ümbruskonna põllumeeste juures, maakonnas töötawate Põllumeeste Keskseltsi instrktorite juhatusel, juurwiljaga, kartuliga, kaeraga, põllubeinaga ja linaga kofku 31 wäetiskatset.

Juurwiljale laudasõnniku kõrwal anti tsbiilit, supertwoswaati ja kaalit.

Sademeterikast aastat arwesse wõttes wõib katseid keskmiselt õnnestanuiks lugeda. Üksikud katsed on liigwee läbi palju kannatanud ja mõned täielikult äpardanud. Üldiselt näitawad katsed, et kõige paremini tasuwad wäetusi juurwili ja põllubein, sellejärele kartul, siis lina ja lõpuks kaer. Täiswäetis on ennast igal pool paremini ära tasunud kui üksikute kunstfõnnikute tarvitamine. Teise aasta põllubeina wäetamise juures oli märgata, et supertwoswaadi wäetus mõjus kõrshainte ja kaalipool rohkem ristilheina kasvule peale.

Oleks soowitaw tulewal kewadel heinapõldusid niibasti supertwoswaadi kui ka kaaliga wäetada ja juurwilja wäetades ka tsbiilit, kui wõimalik, esimese ja teise hartwendamise ajal tarvitada.

6. Näitus.

Zgaaastane maakondliku põllumajanduse näituse korraldamine tunnistati juba varem otsustatuna, mispärast ka 1924 a. Pärnus näitust ei peetud. 1925 a. näituse, kui juubelinäituse (1870—1925), korraldamine otsustati aga põhimõttelikult juba 1924 a. suvel; ka näituse eeltööd algasid samal aastal. Näitus otsustati korraldada Põllutööministeeriumi poolt wäl atöötatud kawa järele 25 osakonnaga. Tegelik näituse korraldamine usaldati seltsi peakoosoleku poolt walitud näituse juhatus ja nõukogu hooldeks.

Näituse juhatus waliti neljaliikmeline, kes omawahel ametid järgmiselt jaotas: esimees J. Lasn, abiesimees M. Leibur, kassapidaja K. Saapas ja sekretäär J. Land. Peale hra J. Lasn'i juhatusest wäljaastumist waliti näituse juhatus eimehels M. Leibur.

Esimene juhatus koosolek peeti 6 novembril 1924 a., kus näituse aeg (29, 30 ja 31 aug. 1925 a.) kindlaks määrati ja näituse eelarwe kokku seati. Kokku on näituse juhatus 16 koosolekut pidanud ja 92 küsimust otsustanud. Peale selle on näituse juhatus näituse kirjawabetust, näituse ehitustööd, nimekirjade kokkuseadmist, aubinnamõistmist, aruannete kokkuseadmist ja kõiki teisi näituse korraldamisesse puutuwaid töid juhatanud. Tegelikudeks tööde läbiwõtjateks ja osakondade korraldajateks olid juhatus poolt määratud 16 osakonnajuhatajat, nende hulgas kõik maakonnas töötawad põllumajanduse nõuandjad. Metsanduse osakonna korraldajaks oli Pärnu jst. metsarewident hra A. Willmann. Juhatus e palgaliseks asjaajajaks J. Pulk. Näituse nimekirja tarwis seltsi ajaloolise ülewaate (1870—1925 a.) seadis kokku rkl. hra M. Laarman. Näituse loomaarstiks oli hra K. Edur.

Näituse nõukogu, mis seltsi peakoosoleku poolt walitud, oli kaheliikmeline: E. Tomingas, A. Lillo, J. Pulk, H. Sumeste, loomaarst Pajo, J. Tomson, J. Lipmann ja J. Laas. Nõukogu eimehels oli E. Tomingas, abiesimees H. Sumeste ja kirjatoimetajaks J. Pulk. Nõukogu pidas 2 koosolekut, kus 12 küsimust otsustatud.

Wäljapanekud ja hindamine. Näituse nimekirja järele oli wäljapanekuid 351. Töödewõistlustest wõitsid osa 48 isikut. Wäljapanekuid oleks eelmiste näituste tingimiste järele wastuwõttes ligi poole rohkem olnud, kuid praeguse normaalkawa järele nõutawate kohapealsete järelewaatuste juures sai suur hulk wäljapanekuid tänuwusel näitusel tagasi lükatud. Wäljapanekud olid kõik kawas ettenähtud rühmade järjekorras gruppeeritud. Aluhindamine sündis osakondade juhatajate poolt soowitatud ja juhatus e poolt palutud asjatundjate osawõttel.

Arvhindade arv ja summad,
mis näitusel wälja anti, olid järgmised:

D s a k o n n a d	Arvhindade ja ergutus- rahade arv				Kokku	
	I. auh.	II. auh.	III. auh.	ergut. taha	Arw	Rahas mrf.
I. Maaparandus . . .	1	1	3	—	5	20.000
II. Seemne- ja sordi- wiljakaswatus . . .	—	2	1	1	4	4.000
III. Põldtaimelaskwat. . .	2	1	—	1	4	11.000
IV. Heinalaskwatus . . .	—	—	—	1	1	1.000
V. Liandus	2	1	1	—	4	5.000
VI. Taimelaitse	—	—	—	1	1	10.000
VII. Hobused	—	8	7	—	15	54.500
VIII. Weised	15	23	6	1	45	76.000
IX. Sead	2	2	—	2	6	12.560
X. Lambad	1	3	1	—	5	4.000
XI. Wätkeloomad	—	—	1	1	2	1.000
XII. Sulgloomad	—	1	1	—	2	3.500
XIII. Mesindus	—	1	—	—	1	—
XIV. Kalaasjandus	1	2	1	—	4	—
XV. Masinad põlluma- japidamises	10	5	3	—	18	4.000
XVI. Põllum. saaduste ümbertöötamine	11	2	—	—	13	13.500
XVII. Metsandus ja tur- batööstus	—	2	—	—	2	5.000
XVIII. Põllum. hooned, ehitused ja sisseead.	2	4	3	—	9	5.000
XIX. Käsitöö	9	8	15	—	32	49.000
XX. Põllumajand. üf- sused	1	—	—	—	1	6.000
XXI. Põllumajand. raa- matupidamine	—	—	—	2	2	4.000
XXII. Ühistegevus ja ühisk. agron.	—	—	—	2	2	5.000
XXIII. Töödewõistlused	15	23	9	1	48	70.600
XXIV. Põllumajandusl. uurimistöö	—	—	—	6	6	10.000
XXV. Statistika	1	1	2	—	4	4.500
Kokku	73	90	54	19	236	379.160

Osawõtt näitusest ja muud. Maksumiste piletitega oli näitusele käijaid 12.630. Peale selle oli makseta: tegelasti (väljapanijaid, aubindajaid, korraldajaid), seltsi liikmeid ja autõõdraid ligi 400.

Pääsetähtede hinnad olid: üldine pääsetäht (3 päewa) 200 mk.; übefordne pääsetäht 50 marka. Pärnu Põllumeeste Seltsi liikmetele, kellel 1925 a. liikmemaks tasutud, oli waba sissepääs wõimaldatud kogu näituse kestusel.

Kooliõpilastel ja sõduritel gruppide wiisi hinnaalandus: laupäewane pääsetäht — 15 marka ja esmaspäewal 5 marka.

Näitusele oli alkohoolita einelaud, kuid siiski liikusid joobnuid mehi siin — seal.

Tegelikkude tööde wõistluseid peeti

kuuel tööoskuse-alal:

- 1) Lüpsiwõistlusest wõtsid osa 22 lüpsjat, nendest 1 meesterahwas ja 21 naisterahwas. Aubindu said: 5 — I, 14 — II ja 3 — III; kokku rahas Mk. 32.200.
- 2) Ketramiswõistlusest wõtsid osa 4 naisterahwas. Aubindu said: 1 — I, 2 — II ja 1 — III; kokku rahas Mk. 4.100.—
- 3) Kõnniwõistlusest wõtsid osa 4 meesterahwas. Aubinde said: 1 — I, 1 — II, 1 — III ja 1 ergutusraha; kokku rahas Mk. 7.500.—
- 4) Lammaseniitmise-wõistlusest wõtsid osa 5 niitjat. Aubindu said: 4 — I ja 1 — II; kokku rahas Mk. 5.900.—
- 5) Juurwiljaharwendamise- ja kikkumise- wõistlusest wõtsid osa 9 isikut. Aubindu said: 2 — I, 4 — II ja 3 — III; kokku rahas Mk. 13.000.—
- 6) Kraawikaewamise- wõistlusest wõtsid osa 4. Aubinde said: 2 — I, 1 — II ja 1 — III; kokku rahas Mk. 7.900.—

Estujulikku tööoskust ülesnäidanud kolmele wõistlusest osa wõtjale määrati „I Pärnumaa töömeistri“ aunimetused ja annetati igale eriliseks autajuks 5000 mk. Töömeistriks tunnistati: 1) lüpsimeistriks Eliise Lint, Tori wallast, Kõstri talust, 2) juurwiljaharwendamise meistriks Elh Klaassen, Taali wallast, Suuroja talust ja 3) kraawikaewamise meistriks Aleksander Kuura, Sauga wallast, Pärlii mõisast.

Töömeisrid.

Eliise Linsk.

Elly Klaassen.

Aleksander Kuura.

Töömeistri aunimetused on Põllutööministeeriumi poolt kinnitatud. Eliise Linsk, Elly Klaassen ja Aleksander Kuura on ühtlasi ka esimesed töömeisrid Eestis.

Lüpsi-, lammasteniitmise- ja ketramisewõistlused peeti näituse platsil, teised võistlused — Pärlii mõisas.

Töödewõistluste kohta anti wälja eriline, võistlustest osa-wõtjate piltidega ilustatud nimekiri.

Näituse kordaminek. Sisuliselt kui ka aineliselt wõib näitust firdalainuks lugeda. Kuigi wäljap-nekuid wähem oli kui 1922 ja 1923 a. Pärnus peetud näitustel, siis oli jälle wälja-

panekute sisu märksa huvitavam ja õpetlikum. Üra oli jäänud igasugune ballast mis näituse platsi küll kirjumaks oleks teinud, kuid näituse sisu ja mõtet alla kiskunud.

Töövõistlused aga olid suuremad ja huvitavamad kui kunagi enne. Ka suuremas osas ajakirjanduses leidis näitus häatavaltki hindamist. Näitust nimetati isegi eeskujulikuks. Ainult ühes lehes leidusid näitust mahategemad kirjutused, kuid vast igale paistis, et siin tegemist oli rohkem isikliku antipaatiaga teatavate tegelaste vastu, kui näituse tõelise hindamisega. Näituse aineliseks kordaminekuks aitas kaasa peaaegu kogu näituse aeg püsinud ilus ilm, ainult näituse teisel päeval sadas hommikupoole paar tundi tugevat vihma. Celarive järele loodetud 100.000 margaline ülejääk kujunes kaks korda juuremaks.

Nagu järgnevalt aruandest näha andsid näitusele toetust: Maakonnavalitsus Mk. 50.000, Majand. Ühisus Mk. 50.000, Eesti Seemnewilja Ühisus 6 pd. aruheinaseemet ja Saarde Majand. Ühisus 1 kabehobuse saba. Näituse pidamiseks andis Eesti Tarvitajate Keskkübisus oma krundi ja hooned tasuta tarvitada, kuna Linnavalitsus näituse lõbustusmaksust wabastas. Ütleme siinkohal neile südamlitku tänu. Instruktorite ja teiste tegelaste töö on enam kui tänu väärt: näituse juhatus ilma nende asjatundliku kaastööta oleks waewalt selle suure ülesandega toime saanud.

7. Kodulinnu kasvatuse edendamine.

Wiimastel aastatel suurenenud linnukasvatuse saaduste eksport näitab, et linnukasvatus ja peaaesjalikult just kanakasvatus võib kujuneda Eesti põllumehele tuntavaks tuluballistikaks. Ka Põllumeeste Selts tahtis selle põllumajandusharu edendamisel kaasa aidata. Selles mõttes korraldas Selts 16—19 aprillini Pärnu maakonna kaubanduskooli ruumes linnukasvatusekursuse, millest 45 õpilast osa võttis (17 selfilliget ja 28 mitteliiget). Spemaksuks oli liigetele 50 ja mitteliigetele 100 marka.

14 juulil korraldas Selts Rahwamaja saalis kodulinnukasvatajate päewa, millest umbes 200 inimest osa võttis. Rõnedega esinesid hra Joh. Hansen: „Kodulinnukasvatuse tähtsus rahwamajanduses“, hra W. Hiio: „Kodulinnukasvatuse seisukord Eestis ja selle arenemise sihtjooned“ ja hra Poola: „Kannakasvatuse tulutoovus“. Läbirääkimiste järele võeti rida resolutsioone vastu.

8. Pärnu Põllumeeste Selts 55. aastane.

20. detsembril 1925. a. möödus esimese Pärnu Põllumeeste Seltsi asutamist 55. aastat ja Seltsi teistkordsest sünnimälest

15 aastat. Rahkordse juubeli puhul korraldati seltsi juhatuse poolt „Endla“ teatrimaja saalis pidulik aktus, millest suurel arvul auvõõraid ja seltsi liikmeid osavõttis. Pidukõne pidas Eesti Põllumeeste Keskseltsi peasekretär J. Hüneron. Terwitusi ütlesid sõjaminister kindral J. Soots, 3-da diviisi esitaja major Tussam, Maakonnavalitsuse abiesimees G. Maurer ja paljud Pärnu linnas ja maakonnas asuwate seltside esitajad. Terwitustelegramme ja kirjalikke õnnesoowe olid saatnud Riigikogu esimees, Pärnu linnapea ja paljud Tallinna ja Tartu linnade ja naabri maakondade ühistegelised ja seltskondlised organisatsioonid. Aktusele järgnesid õhtusõõgist ja koosviibimisest Eesti Kooliseltsi saalis võtsid osa 148 seltsiliiget ja auvõõrast. Juubelipäevaks ilmus Seltsi väljaandel hra M. Laarmani sulest seltsi ajalooline ülevaade: „Jooni Pärnu Põllumeeste Seltsi minevikust“

9. Muu tegevus.

Seltsi endist kavatsust — Pärnus „Põllumeeste Kodu“ avada — ei läinud aruande aastal lorda teostada. Kuigi seda mõtet edasi õhutati, ei lubanud seltsi wähesed kapitalid ja kohase krundi puudumine tegelikkude sammude juure üleminna. Põllumeeste kodu kapital on aga aasta jooksul tuntawalt suurenenud. Tänuga kwitteerime Pärnu Majanduse Ühisuse pubas-kasust seks otstarbeks määratud Mr. 100.000. —

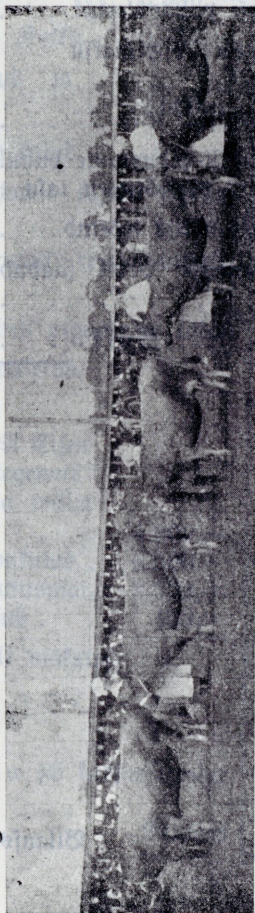
Õppereisidest oli kavatsusel 3—4 päewane õppereis Läti põllumeeste juure. Põllutööministeeriumi soovitusel jäi see aga ära. Kodumaa taludesse ei olnud aga mõtet sõita, sest alles eelmisel aastal korraldati nendesse 2 õppereisi.

Dr. Aleks. Eizenschmidti 10 a surmapäewa mälestuseks ilmunud raamatuid „Dr. phil. Aleks. Eizenschmidti elulugu ja tegevus“ tellis juhatas ja jagas liigetele tasuta wälja 120 eks.

10. Rokkuwõte.

Eesti põllumajandus astub kiirel sammul edasi. Imetiirelt edeneb ka Pärnumaa põllumajandus. Nasta jooksul on seltsi töökaswase wõtetud kavatsustest nii mõnigi rahuldawalt teostatud ja rõõmu wõib tunda, kui see töö Pärnumaa põllumeestele tuge on annud, nende rasket tööd wähegi kergendanud ja weel laugel olewa sibi juure õiget rada näidanud. Kuid tööd on ees mitmewõrra rohkem kui senini tehtud. „Põllumeeste kodu“ ehitamine tuleb teostada. Sügisefed näitused seisawad ees. Kunstfõnnikute ja jõutoitude proowimisel ja propageerimisel on weel küllalt teha. Jõudumõõda tuleb kaasa aidata Pärnu ümbruses põllutööehi majapidamiskooli asutamisele. Kõik need on ülesanded,

millede teostamine ainult siis võimalik, kui põllumeeste pere ja teised neile kaasatundjad täielikul ühelmeelisel kaasa tõmbavad ja endid seltsi ümber loondades ühendatud jõul meie ühise eesmärgi poole püüavad: Eesti kodu kaunimaks ja kultuurilisemaks muuta.

Job. Hanfen'i, Are-Pärtivere'st, maafarja rühm Pärnu näitusel 1925 a.
(Bull Kaitu EK 38, lehmad: Maasik EK 494, Die EK 476, Simle EK 322
ja Kaunif EK 480).

I. Vasta kestusel wälja makstud:			
1. Koosolekute korraldamise kulud	4.509	—	
2. Lühisindistlustest osawõtjatele aubindadeks	11.200.	—	
3. Juurwiljabarmendamise-ndist- luste aubindadeks	9.550.	—	
Kokku	20.750.	—	
Instruktorite sõidukulud ja kirjavahetus	2.500.	—	23.250
4. Kanakaswatuse-kursuste kulud	4.500	—	
5. Wäetiskatjete korraldajatele tasuta wäetis- aineid	1.074	—	
6. Sorteerimismasina „Triumpf“ remonteerimise kulud	2.900	—	
7. P. P. Seltsi 55.-a. juubeli pidustuste kulud	46.875	—	
8. Wallaswara juure muretsetud.	19.700	—	
9. Üldkulud:			
a) Raamatud: „Dr. A. Eisen- schmidti elulugu ja tegevus“ seltsi liigetele tasuta wälja antud	4.200.	—	
b) Zuhatusliigete sõidukulud	6.500.	—	
c) Postikulud ja kirjutusmat.	3.528.	—	
d) Muud wäiksed kulud	450.	—	14.678
10. „Soiusummade“ arwele makstud.	410.000	—	
11. Kirjatoimetaja palk	4.000	—	531.486
Saldo			
II. 1. jaanuariks 1926. a. jäi kasjasse raha			48.766 50
Bilanss			580.252 50

I. Aasta festusel „Hoiusummade“ arvelt Pärnu Majanduse Ühisuses välja võetud			228.152	—
II. Sald o:				
1. jaanuariks 1926. a. jäi:				
1. „Hoiusummade“ arvele Pärnu Majanduse Ühisuses.	546.609	—		
2. Jookswale arvele Pärnu Pangas A.-S.	2.527	—	549.136	—
Bilanss			777.288	—

TRU Raamatukogu

I. Aasta algul oli „Hoiusummade“ arvel:		
1. Pärnu Majanduse Ühisuses	332.152	—
2. Pärnu Pangas A.-S.	2.527	— 334.679
II. Aasta kestusel juurde makstud	410.000	—
III. Aasta lõpul hoiusummade pealt Pärnu Majanduse Ühisuses protsenta arvatud ja „Hoiusummade“ arvele kantud	32.609	— 442.609
Bilanss		777.288

I. Aasta kestusel „Hoiusummade“ arvelt Pärnu Majanduse Ühisuses wälja wõetud		228.152	—
II. Sald o:			
1. jaanuariks 1926. a. jäi:			
1. „Hoiusummade“ arwele Pärnu Majanduse Ühisuses	546.609	—	
2. Zookswale arwele Pärnu Pangas A.-S.	2.527	—	549.136
Bilanss			777.288

tulude arve 1925. a.

Tulud.

1. Liikmemaksud	10.280	—
2. Toetus Pärnu Majanduse Ühisuselt „Põllumeeste Kodu“ ehitamiseks	100.000	—
3. Puhasülejäät põllumajanduse näitusest	219.508	—
4. Õppemaks kanakasvatuse - kursustest osavõtjatelt	3.650	—
5. Seltsi 55.-a. juubeli pidustuste tulud	14.100	—
6. Väetiskatsete korraldamiseks Pärnu Majanduse Ühisuselt saadud kunstväetised	10.000	—
7. Seltsi hoiusummade pealt saadud <u>prossendid</u>	35.750	—
Kokku		393.288 —
Bilanss		393.288 —

P. P. Seltsi kulude ja

Kulud.

1. Koosolekute korraldamiskulud		4.509
2. Auhinnad töödewõistlustest osawõtjatele :		
a) Lühivõistluste auhindadeks	11.200	
b) Juurviljajahatvamise-wõistluste auh.	9.550	
c) Juurviljajakasvatamise - võistluste auhindadeks	23.900	44.650
d) Instruktorite sõidukulud ja kirjawahetus töödewõistluste puhul		2.500
3. Sorteerimismasina „Triumpf“ remondikulud		2.900
4. Kanakaswatuse-kursuste korraldamiskulud		4.500
5. Seltsi 55.-a. juubeli pidustuste kulud		46.875
6. Wäetiskatsete korraldajatele tasuta kunstwätist		11.074
7. Töötasud näituse juhatusesele ja instruktoritele		19.508
8. Wallaswara wananemiseks 10 ⁰ / ₀		6.446
9. Raamatud: „Dr. phil. Aleks. Eifenschmidt'i elulugu ja tegevus“ seltsi liigetele tasuta wälja antud		4.200
10. Juhatusliigete sõidukulud		6.500
11. Postikulud ja kirjutusmaterjaal		3.528
12. Kirjatoimetaja palk		4.000
18. Muud wäiksed kulud		450
Kokku		161.640
Ülejääk		
Tegevusaasta puhastulu		231.648
Bilanss		393.288

tulude arwe 1925. a.

Tulud.

1. Liikmemaksud	10.280
2. Toetus Pärnu Majanduse Ühisuselt „Põllumeeste Kodu“ ehitamiseks	100.000
3. Puhasülejäää põllumajanduse näitusest	219.508
4. Õppemaks kanakaswatuse-kursustest osawõtjatelt	3.650
5. Seltsi 55.-a. juubeli pidustuste tulud	14.100
6. Wäetiskatsete korraldamiseks Pärnu Majanduse Ühisuselt saadud kunstwätised	10.000
7. Seltsi hoiusummade pealt saadud profendid	35.750
Kokku	393.288
Bilanss	393.288

P. P. Seltsi varanduse

Aktiva.

I. Kassa		48.766	50
II. Soiusummad :			
1. Pärnu Majanduse Ühisuses	546.609	—	—
2. Pärnu Pangas A.-S.	2.527	—	549.136
III. Wallastwara		64.457	—
Kokku		662.359	50
5. Seltsi 55-a. juubeli pidustuste tulud		46.875	—
Bilansis		662.359	50
7. Tööajad näituse juhatusele ja instruktoritele		19.708	—
8. Wallastwara wanamehiseks 10%		0.446	—
9. Koameelud		4.200	—
10. Juhatusliikmete sõidukulud		6.500	—
11. Postikulud ja kirjutasematerjal		3.528	—
12. Kirjatoimetaja palk		4.000	—
18. Muud wõõrad tulud		450	—
Esimees : E. Land		161.640	—
Abiesimees : J. Tomson		—	—
Kassapidaja : J. Lipmann		—	—
Kirjatoimetaja : K. Saapas		—	—
Liige : H. Sumeste		—	—
Tegevjuhatuse liikmete		231.648	—
Bilansis		393.288	—

I. Maksmata fulud :			
1. Suurviljakasvatuse-õdisflustest osavõtjatele maksmata aubinnad	23.900	—	
2. Näituse juhatusetele ja instruktoritele maksmata töötasud	19.508	—	43.408
			50
II. Wallasvara kustutuskapital			11.926
			50
Kokku			55.334
Seltsi wõlgadeta warandus:			
1. Seltsi warandus aasta algul.	375.377	—	
2. Waranduse juurdekasw aasta kestel.	231.648	—	607.025
			50
Bilanss			662.359
			50

Revisjonikomisjoni otjus 1925. aasta aruande rewideerimisel.

Aruanne 1925. aasta tegevuse kohta, kulude ja tulude arwe, mis Mk. 393.288.— tasakaalus ja puhastuluga Mk. 231.648.— lõpeb, waranduse seis 31. detsembril 1925. a., mis Mk. 662.359.50 tasakaalus, on dieiti kokku säetud ja dokumentidega tõestatud, mille tõttu revisjonikomisjon soovitab peakoosolekule 1925. a. aruannet ettepannud kujul wastu võtta.

Pärnus, 11. märtsil 1926 a.

Rewidendid: **M. Martinson.**

A. Oidermann.

J. Kurg.

P. P. Seltji waranduse

Aktiiva.

I. Kassa		48.766	50
II. Soiusummad:			
1. Pärnu Majanduse Ühisuses	546.609		
2. Pärnu Pangas A.-S.	2.527	549.136	
III. Wallaswara		64.457	
Kokku		662.359	50
Bilanss		662.359	50

P. P. Seltji juhatus:

- Etimees: **E. Land.**
 Abieimees: **J. Tomson.**
 Kasapidaja: **J. Lipmann.**
 Kirjatoimetaja: **K. Saapas.**
 Liige: **H. Sumeste.**

teis 31. detsembril 1925. a.

Passiiva.

I. Maksmata fulud:			
1. Suurwiljakasvatuse-õndlustest osawõt- jatele maksmata aubinnad	23.900	—	
2. Näituse juhatusetele ja instruktoreitele maksmata töötasud	19.508	—	43.408
II. Wallaswara kustutuskapital			11.926
Kokku			55.334
50			50
Seltji wõlgadeta warandus:			
1. Seltji warandus aasta algul.	375.377	—	
2. Waranduse juurdekasw aasta kestusel.	231.648	—	607.025
Bilanss			662.359
			50

Revisjonikomisjoni otsus 1925. aasta aruande rewideerimisel.

Aruanne 1925. aasta tegevuse kohta, kulude ja tulude arwe, mis Mk. 393.288.— tasakaalus ja puhastuluga Mk. 231.648.— lõpeb, waranduse seis 31. detsembril 1925. a., mis Mk. 662.359.50 tasakaalus, on dieiti kokku säetud ja dokumentidega tdestatud, mille tõttu revisjonikomisjon soovitab peakoosolekule 1925. a. aruannet ettepannud kujul vastu võtta.

Pärnus, 11. märtsil 1926 a.

- Rewidendid: **M. Martinson.**
A. Oidermann.
J. Kurg.

majanduse näituse aruanne.

Kulud.

1) Ehitused		136.562	—
2) Büroo kulud:			
a. Trükitööd	161.590	—	
b. Reflaam	58.778	—	
c. Posti- ja telefonikulud	16.079	—	
d. Töötasud, sõidu- ja päevarahad	90.365	—	
e. Mitmesugused kulud	16.302	—	343.114
3) Auhinnad			369.160
4) Toetused väljapanekute korraldamiseks:			
1. Tartu Ülikooli Taimahaiguste Katsejaamale nende väljapanekute korraldamise eest „Taimekaitse“ osakonnas	10.000	—	
2. Metsarevidendile A. Willmann'ile väljapanekute korraldamiseks „Metsanduse“ osakonnas	4.851	—	14.851
			863.687
Kokku			1.083.195
 Ülejääk			
Puhas ülejääk			219.508
			1.083.195

1925 a. 7 ja 8 novembril revideerisime meie, allakirjutajad, Pärnu Põllumeeste Seltši revisjonikomisjoni liikmed, Pärnu Põllumeeste Seltši 1925 aasta näituse aruannet ja leidsime, et näituse sisestulekud ja väljaminekud on dokumentidega tõestatud ja aruanne, mis lõpeb ülejäägiga Mk. 219.508. —, dieti kokku säetud.

Pärnus,
8 novembril 1925.

Revidendid: **J. Kurg.**
M. Martinson.

